

Toets flora en fauna

Torrentinusstraat 6, Gemert

Datum : 16 april 2018
Projectnummer : 18-0059
Opdrachtgever : Casper Kalb Projectaandrijving
Veldwerk : I.J.J. Vleut
Opgesteld door : I.J.J. Vleut
Kwaliteitscontrole : N. Arts-Smits

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is van plan om een woning te bouwen in de achtertuin Torrentinusstraat 6, grenzend aan het plantsoen van de PC Hoofdstraat, te Gemert. De nu aanwezige volière zal worden geamoveerd. In verband met de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de soortlijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Wet natuurbescherming. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de Wet natuurbescherming wordt gehandeld.

2 Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Deze toets flora en fauna is gericht op soortbescherming. Vanwege de kleinschalige en lokale aard van de voorgenomen werkzaamheden in het centrum van Gemert is gebiedsbescherming niet van toepassing. De delen over bescherming van gebieden en houtopstanden uit de Wet natuurbescherming en het beleid voor het NNN worden daarom buiten beschouwing gelaten.

2.1 Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het

Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1 Wnb;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2 Wnb;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3 Wnb.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;

- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

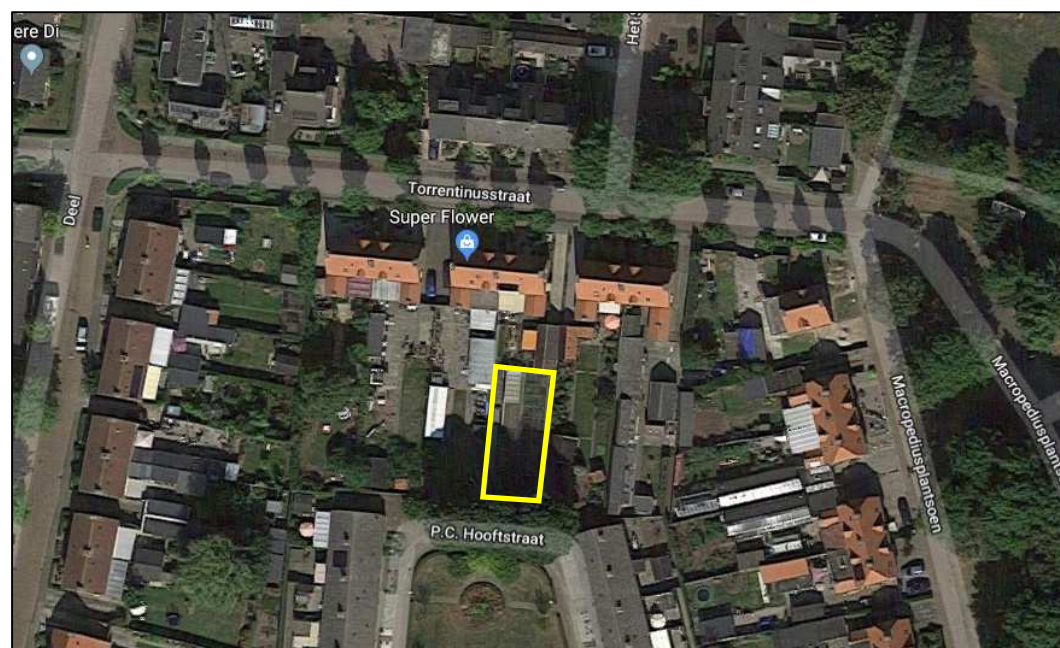
3 Beschrijving plangebied

Het plangebied betreft een tuin en volière met gangpad in de achtertuin van Torrentinusstraat 6, grenzend aan het plantsoen van de PC Hooftstraat, te Gemert. De tuin met planten is afgeschermd met een net over een aluminium frame. Het dak van de volière betreft grotendeels cementen golfplaten en gedeeltelijk plastic golfplaten.

In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven. Figuur 2 toont een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving. Op pagina 5 staan enkele foto's van het plangebied.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (bron: Google Earth)

Figuur 2. Globale begrenzing van het plangebied (gele lijn) (bron: Google Earth)

Foto 1. Aanzicht volièrre

Foto 2. Tuin afgesloten met net en aluminium frame aan de oostkant van volièrre

Foto 3. Tuin afgesloten met net en aluminium frame aan de oostkant van volièrre

Foto 4. Volièrre met enkele vogels (spitsstaart amandine en gordelgrasvink)

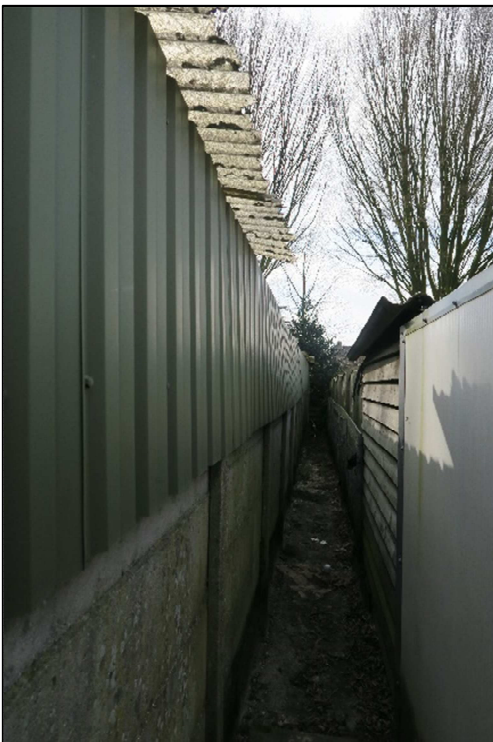

Foto 5. Pad langs volièrre met metalen platen

Foto 6. Dak achterzijde volièrre

4 Natuurwaarden

In het kader van deze toets flora en fauna heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden. Aan de hand van bekende verspreidingsgegevens uit onder andere verspreidingsatlassen en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB) is bepaald welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen. Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn alle op de locatie aanwezige biotopen opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde plant- en diersoorten. Op basis van expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 21 maart 2018 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: onbewolkt, droog, matige wind en circa 5 °C.

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. In de tuin zijn alleen algemene wilde planten en sierplanten aangetroffen. Vanwege de kenmerken van het plangebied, het beheer en de ligging binnen de bebouwde kom, kan het voorkomen van beschermde plantensoorten worden uitgesloten.

4.2 Amfibieën

Uit gegevens van de NDFB, RAVON en de Verspreidingsatlas.nl blijkt dat in de omgeving (0-1 km) van het plangebied de volgende beschermde soorten amfibieën voorkomen: Alpenwatersalamander, gewone pad, bruine kikker, kleine watersalamander (alle §3.3 Wnb) en knoflookpad (§3.2 Wnb). Op een afstand van 1-5 km komen de volgende soorten voor: bastaardkikker, vinpootsalamander (beide §3.3 Wnb), heikikker en kamsalamander (alle §3.2 Wnb). De reptielsoorten hazelworm en levendbarende hagedis (beide §3.3 Wnb) zijn binnen een afstand van vijf kilometer van het plangebied waargenomen.

Gezien de ligging binnen Gemert, de huidige inrichting van het plangebied en het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van beschermde amfibieën uit §3.2 Wnb en de meer kritische soorten van §3.3 Wnb uit te sluiten. De tuin en volière zijn beide in zijn geheel afgesloten, waardoor het onmogelijk is voor reptielen en amfibieën om binnen te komen. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op reptielen of amfibieën en het is zodoende niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen.

4.3 Vogels

Het plangebied is ongeschikt voor broed- en foerageergebied voor diverse algemene vogelsoorten. De tuin is in zijn geheel afgesloten met behulp van net waardoor het ontoegankelijk is gemaakt voor vogels. In de volière zijn enkele de uitheemse gordelgrasvinken en spitsstaartamadines waargenomen. Deze vogels komen oorspronkelijk in Australië voor.

Uit gegevens van Waarneming.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied de aanwezigheid bekend is van gierzwaluwen en huismussen. De gierzwaluw komen voor in openingen achter dakpannen, dakgoten of achter kantpannen en huismussen zoeken nestplaatsen voornamelijk onder dakpannen, golfplaten, in neststenen en kieren en gaten in muren. De gierzwaluw kan niet vanuit het nest opstijgen, maar moet zich naar beneden kunnen laten vallen om weg te kunnen vliegen. Hierbij is een hoogte van minimaal 3 meter noodzakelijk. Aangezien het dak van de volière niet hoger is dan 2.5 meter is het uitgesloten dat een gierzwaluw een nestgelegenheid in het gebouw heeft.

Voor de huismus is het essentieel dat in de directe omgeving van het nest voldoende habitat van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen voortplanten. Aangezien geen nestverblijfplaatsen van huismussen zijn aangetroffen in de gebouwen binnen het plangebied en het ontbreekt aan geschikt habitat in de directe omgeving is het redelijkerwijs uit te sluiten dat de huismus voorkomt in het plangebied.

4.4 Zoogdieren

Uit het veldbezoek blijkt dat het plangebied ongeschikt is voor grondgebonden zoogdieren. De tuin is in zijn geheel afgesloten waardoor het ontoegankelijk is voor zoogdieren.

Mogelijk maakt het plangebied deel uit van het foerageergebied van een enkele vleermuis. Echter, is in de directe omgeving van het plangebied voldoende foerageergebied aanwezig en hebben de geplande maatregelen geen significant effect op het foerageergebied van vleermuizen, zodat een negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen kan worden uitgesloten.

De westgevel van de volière betreft een stenen muur met aan de bovenkant aluminium platen. Aan de onderzijde van de platen zijn openingen aanwezig die mogelijk zouden kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich normaal gesproken op minstens 3 meter hoogte i.v.m. het vrij uit kunnen vliegen en is het belangrijk dat er genoeg ruimte is om aan te kunnen vliegen en onder de toegang te kunnen landen. Aangezien het hier gaat om een locatie die relatief dicht bij de grond is (1.5 meter) in een smalle gang is het redelijkerwijs uit te sluiten dat vleermuizen in de volière een verblijfplaats hebben.

4.5 Overige soortgroepen

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geschikte biotopen ontbreken voor beschermde soorten vissen, reptielen, dagvlinders, libellen, slakken en kevers. Het voorkomen van beschermde soorten uit deze soortgroepen kan daarom worden uitgesloten.

5 Conclusie

Uit het veldonderzoek is gebleken dat het plangebied dat de aanwezigheid van beschermde soorten planten, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, dagvlinders, libellen, vissen, kevers en slakken kan worden uitgesloten aangezien het plangebied in zijn geheel is afgesloten van de omgeving. De tuin is afgesloten met een net waardoor vogels er niet kunnen foerageren of broeden.

Het gebouw is verder ongeschikt bevonden als verblijfplaats voor gebouwbewonende vogels (huismus en gierzwaluw) en vleermuizen.

Mogelijk vormt het plangebied deel uit van het foerageergebied van een enkele vleermuis. Er blijft echter voldoende foerageergebied aanwezig in de directe omgeving, waardoor de voorgenomen plannen geen negatief effect hebben op het foerageergebied van vleermuizen.

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen plannen niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

www.vlindernet.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.libellennet.nl

www.eis-nederland.nl

www.ravon.nl

informatie NDFF: © NDFF - quickscanhulp.nl 22-03-2018 11:06:59'